

nævne. Det er kun en Etikette; tænk, for et Aar skal de have den Ære at være kongelig udnævnte til at lede denne Kommissions Arbejde! Jeg havde ikke troet, at en demokratisk Minister havde i den Grad Øje for at pynte paa Kommissionen, at han træffer en efter min Mening saa uforholdsmæssig Foranstaltning som at lade de to Medlemmer, der skal være Formænd for Kommissionen, erholde kongelig Udnævnelse. De faar af den Grund ikke mere i Dagpenge, og jeg ved ikke, om Kommissionens Medlemmer faar mere Respekt for dem, end om de rangerede lige med de andre af Ministeren valgte Medlemmer. Dette har jeg imidlertid kun ganske kort villet nævne. Men desto stærkere maa jeg udtale min Forbavselse over, at der ikke skal levnes Rigsdagen mere Indflydelse paa en saa stor og vigtig Sag, end at Folketinget og Landstinget tilsammen skal have Lov til at indstætte 12 af de 38 Medlemmer. Er det demokratisk? Er det radikalt? Er det et særligt Kendemærke for en radikal Minister at vise saa lidet Hensyn overfor en Rigsdag, der nu fremtræder i Kraft af den almindelige Valgret; at man kun under den en beskedne Plads indenfor Døren i en saadan Kommission? Venstre maa kræve, at Rigsdagen faar Ret til at vælge saa stort et Antal, at det udgør Flertallet i Kommissionen. Vi Medlemmer af Rigsdagen er efter den nye Grundlovs Ikrafttræden valgte ved almindelig Valgret, vi møder altsaa som Repræsentanter for de tusind Hjem; og er der nogen, der har Interesse i, hvad der sker med Hensyn til vort Skolevæsen, det højere og det lavere, men ikke mindst med Hensyn til Folkeskolen, saa er det de tusind Hjem, der sender Børnene i denne Skole, Børn, der maaske aldrig faar nogen Skoleundervisning ud over den, de har faaet i Folkeskolen. Venstre finder, at det er en Mangel paa Hensyntagen fra Regeringens Side overfor Rigsdagen, at man spiser os af med, at der kun maa indstættes 12 Medlemmer fra begge Rigsdagens Ting i en Kommission, der skal bestaa af 38 Medlemmer, og jeg antager, at det skal lykkes i Udvalget at komme til Enighed om dette Forhold. Jeg kan ikke tænke mig, at der med nogen Grund hverken fra det ene eller det andet Parti vil kunne indvendes noget imod, at Rigsdagens valgte Medlemmer bliver Flertal i en saa vigtig Kommission som den, her foreslaas.

Det er et stort Arbejdsprogram, den højtærede Minister har tildelt denne Kom-

mission. For det første skal Kommissionen overveje Mulighederne for Indførelse af en Skoleordning, hvorefter Børnene „fra en fælles Grundskole kunde gaa over til de forskellige Skoleformer, der er nødvendige for den Uddannelse, der maa sættes som Skolens Maal“. Der tilføjes saa: „Dette Maal maa naturligt blive *dels* at være Grundlag for videre Uddannelse ved Universitetet, *dels* gennem en Ungdomsskole at dygtiggøre til Indtræden i det praktiske Liv eller til videre Uddannelse ved højere Lærestudier, der særligt tager Sigte paa det praktiske Livs Formaal.“

Det skal altsaa være Kommissionens første Opgave at fremkomme med Forslag om Indførelse af en Skoleordning, hvorefter man fra en fælles Grundskole kan gaa over til de forskellige Skoleformer. Det vil ikke blive nogen let Opgave at finde en saadan Ordning, og jeg gaar ud fra, at man ikke mener, det er Folkeskolen, der skal danne et saadant Grundlag; thi hvis det er Meningen, er man efter min Opfattelse indpaa en fejl Anvisning angaaende Kommissionens Virksomhed. Jeg tror ikke, at Folkeskolen skal have den beskedne Opgave kun at være en Kælderetage for den lærde Skole; Folkeskolen har sin særlige Opgave, og det bør den fremdeles have. Det er Folkeskolen, der danner det almindelige Dannelsesgrundlag for den opvoksede Slægt her i Landet, og jeg mener, at Folkeskolen skal have Ret til at udøve sin Virksomhed saaledes, at den ikke sætter sig som Hovedformaal at præparere saa mange som muligt af sine Elever til at gaa over i den lærde Skole. Det er en Skole for Livet, for Folkelivet, det er for den almindelige Befolkning en Skole, hvis Hovedopgave maa være at vække hos den opvoksede Slægt en levende Interesse for at vokse op til at blive nyttige og dygtige Borgere i det Samfund, de tilhører, blive dygtige Mennesker, der med Interesse ikke alene vil søge at finde en Plads, men ogsaa at fylde en Plads i det Samfund, hvis Børn de er.

Den anden Opgave, der stilles Kommissionen, er „at overveje Folkeskolens Tilsyn og Styrelse i det hele, altsaa særlig Spørgsmaalet om de nuværende Skolekommissioners og Skoledirektioners Sammensætning, Valg og Myndighed, deres Forhold til Forældrene og de kommunale Raad eller om Betimeligheden af Indførelsen af et nyt Tilsyn og andre Styrelsesformer“.

Her skal jeg gøre opmærksom paa, hvad der ogsaa er gjort opmærksom paa